

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025

Cifra proiectului 25.80013.0807.41ROMD

Denumirea Proiectului *Facilitarea accesului la patrimoniul cultural imaterial din România și Republica Moldova: harta interactivă a obiceiurilor de naștere* (Acronim: AccessChRoM)

Rezumat în limba română pentru anul 2025 1 pagină

Etapa I a proiectului *Facilitarea accesului la patrimoniul cultural imaterial din România și Republica Moldova (AccessChRoM)* a constituit fundamentul necesar pentru dezvoltarea ulterioară a platformei digitale interactive dedicate obiceiurilor de naștere din spațiul istoric al Moldovei. Pe parcursul anului 2025, eforturile echipei s-au concentrat pe consolidarea bazei documentare, pe digitizarea materialelor etno-folclorice și pe realizarea primelor obiecte pilot ce vor fi integrate în infrastructura informatică a viitoarei hărți digitale.

Proiectul a fost lansat oficial în cadrul celei de-a X-a ediții a Conferinței internaționale de etno-didactică „Patrimoniu cultural imaterial fără frontiere” (Iași, 24-25 octombrie 2025), organizată de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” al Academiei Române – Filiala Iași, în parteneriat cu Complexul Național Muzeal „Moldova” și Asociația „ART – Meșteșugurile Prutului”, acreditată UNESCO. Evenimentul a oferit vizibilitate internațională inițiativei și a facilitat integrarea proiectului în contextul eforturilor europene de digitalizare a patrimoniului cultural imaterial. În același cadru au fost susținute trei comunicări științifice, ulterior publicate în culegerea de rezumate a conferinței.

Pentru atingerea obiectivelor stabilite, au fost realizate patru stagii de cercetare și documentare la Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei a Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”, care au permis familiarizarea aprofundată cu metodologia arhivistică, tehnicile de digitizare, instrumentele de organizare a corpusului și publicațiile derivate din proiecte anterioare, precum ALAB, NALR și eNALR-MB. De asemenea, o sesiune de formare susținută de dr. Florin-Teodor Olariu a oferit echipei repere tehnice privind digitizarea atlaselor lingvistice și structurile digitale aferente.

Activitățile de documentare derulate la Arhiva de Folclor a Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al Universității de Stat din Moldova au completat acest demers, contribuind la identificarea și selectarea materialelor relevante pentru tema obiceiurilor de naștere. Astfel, au fost identificate, scanate și ocerizate 30 de documente etno-folclorice, au fost audiate și selectate 20 de materiale sonore, precum și a fost identificat un set de fotografii relevante ritualurilor de naștere pentru a constitui suportul vizual al platformei.

Un rol important în această etapă l-a avut procesul de revizuire a lucrării *Obiceiuri de naștere din Moldova. Tipologie și corpus de texte*, de Adina Hulubaș, din care au fost analizate și corectate 100 de pagini ocerizate. Activitatea a vizat eliminarea erorilor de segmentare, clarificarea pasajelor neconcludente și verificarea integrității textului, în vederea utilizării sale ca referință fundamentată științific în cadrul hărții digitale.

Pentru pregătirea conținutului destinat platformei, au fost selectate 18 localități din Republica Moldova și 10 texte etnografice reprezentative din arhiva de la Chișinău. Materialele textuale și sonore au fost segmentate, contextualizate și însoțite de peritexte explicative, iar pentru fiecare au fost

elaborate articole-pilot, testându-se structura informațională, modul de prezentare și integrarea multimedia.

Activitățile de cercetare au fost completate de întâlniri interne și bilaterale cu echipa din Iași, în cadrul cărora au fost evaluate rezultatele obținute, au fost analizate provocările întâlnite și au fost planificate etapele ulterioare ale proiectului, inclusiv volumul de muncă și distribuirea responsabilităților în etapa a II-a. Aceste întâlniri au consolidat cooperarea transfrontalieră și au contribuit la omogenizarea metodologică necesară unui proiect bilateral de anvergura AccessChRoM.

Prin ansamblul activităților realizate, etapa I a proiectului a creat baza documentară, metodologică și tehnică indispensabilă pentru construcția unei platforme digitale riguroase, accesibile și relevante pentru cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural imaterial din spațiul românesc de pe ambele maluri ale râului Prut.

Rezumat în limba engleză pentru anul 2025 1 pagină

Phase I of the project *Facilitating Access to Intangible Cultural Heritage from Romania and the Republic of Moldova (AccessChRoM)* laid the essential foundation for the subsequent development of an interactive digital platform dedicated to childbirth customs in the historical region of Moldova. Throughout 2025, the project team focused on consolidating the documentary base, digitizing ethno-folkloric materials, and creating the first pilot objects to be integrated into the digital map infrastructure.

The project was officially launched during the 10th edition of the International Ethno-Didactic Conference *Intangible Cultural Heritage without Borders* (Iași, 24–25 October 2025), organized by the “Alexandru Philippide” Institute of Romanian Philology of the Romanian Academy – Iași Branch, in partnership with the National Museum Complex “Moldova” and the UNESCO-accredited Association “ART – Meșteșugurile Prutului”. The event provided international visibility to the initiative and facilitated its integration within the broader European efforts to digitize intangible cultural heritage. Within this context, three scientific presentations were delivered by project members, which were subsequently published in the conference abstract collection.

To achieve the objectives set for Phase I, four research and documentation stages were conducted at the Folklore Archive of Moldavia and Bukovina at the “Alexandru Philippide” Institute. These stages enabled in-depth familiarization with archival methodologies, digitization techniques, corpus management tools, and publications derived from previous projects such as ALAB, NALR, and eNALR-MB. Additionally, a training session conducted by Phd. Florin-Teodor Olariu provided the team with technical guidance regarding the digitization of linguistic atlases and their associated digital structures.

Complementary documentation activities took place at the Folklore Archive of the “Bogdan Petriceicu Hasdeu” Institute of Romanian Philology at the Moldova State University, contributing to the identification and selection of materials relevant to childbirth customs. In this framework, 30 ethno-folkloric documents were identified, scanned, and OCR-processed; 20 audio recordings were reviewed and selected; and a set of photographs pertinent to childbirth rituals was identified to serve as visual support for the digital platform.

A significant aspect of this phase was the revision of the work *Obiceiuri de naștere din Moldova. Tipologie și corpus de texte (Childbirth Customs in Moldova. Typology and Corpus of*

Texts) by Adina Hulubaș. One hundred OCR-processed pages were analyzed and corrected, addressing segmentation errors, clarifying inconclusive passages, and verifying textual integrity. This revision ensures that the work serves as a scientifically grounded reference for the digital map.

For the preparation of platform content, 18 localities in the Republic of Moldova were selected, along with 10 representative ethnographic texts from the Chișinău archive. The textual and audio materials were segmented, contextualized, and accompanied by explanatory peritexts. Pilot articles were developed for each item, testing the information structure, presentation format, and multimedia integration.

Research activities were complemented by internal and bilateral meetings with the Iași team, where the results achieved were evaluated, challenges were analyzed, and subsequent project phases were planned, including workload distribution and assignment of responsibilities for Phase II. These meetings strengthened cross-border cooperation and contributed to the methodological consistency required for a bilateral project of the scope of AccessChRoM.

Overall, the activities carried out during Phase I established the documentary, methodological, and technical foundation indispensable for the construction of a rigorous, accessible, and relevant digital platform for the research and valorization of intangible cultural heritage across the Romanian space on both banks of the Prut River.

Conducătorul de proiect **COCIERU Mariana, dr.**

Data: 03.12.2025

LȘ